

W. R.

Centralna Leninowska Sesja Naukowa

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/3, 650-651

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prof. Bolesław Malisz z Instytutu Geografii PAN nawiązał do części referatu prof. Leszczyckiego, omawiając zagadnienie prac nad planem krajowym oraz nad planem zagospodarowania przestrzennego kraju i jego regionów, zwracając uwagę na ogromne znaczenie tego zagadnienia oraz na funkcję jaką planowanie przestrzenne spełnia w naszej gospodarce narodowej. Prof. Malisz zwrócił uwagę, iż planowanie przestrzenne, posiadające w Polsce bogate tradycje i znaczne osiągnięcia, zwłaszcza metodologiczne, nie jest niestety w naszym kraju w pełni doceniane oraz podkreślił korzyści ekonomiczne wynikające z prawidłowego planowania przestrzennego, stwarzające lepsze warunki rozwoju człowieka w sensie biologicznym, psychicznym i kulturalnym.

Czł. rzecz. PAN Marian Mięśowicz, prezes Oddziału Krakowskiego PAN, w nawiązaniu do referatów prof. Leszczyckiego i prof. Secomskiego, scharakteryzował krótko, szczególnie ważne w ośrodkach regionalnych, formy działalności Oddziału: naukową i koordynacyjną. Akcentując znaczenie ośrodków regionalnych prof. Mięśowicz zaapelował o zajęcie się zagadnieniem rozmieszczenia ośrodków naukowo-badawczych w kraju. Ośrodki regionalne posiadają swoje tradycyjne kierunki zainteresowań i prac naukowych i niekiedy ściśle związane są z danym regionem, dlatego pomoc Akademii powinna wyrażać się w opiece i ukierunkowaniu tych ośrodków.

Prof. Kazimierz Dziewoński ustosunkował się do zaproponowanego w referacie prof. Secomskiego policentrycznego i hierarchicznego układu nauki polskiej, oceniając go jako atrakcyjny i realistyczny, jednakże uzależniał wprowadzenie tego modelu od pomyślnego rozwiązania współzależności pomiędzy poszczególnymi ośrodkami. Mówca zwrócił uwagę na dwa ważne dla zaproponowanego układu zagadnienia: przepływu informacji oraz przepływu kadr.

Wypowiedź czł. koresp. PAN Maksyma Nikonorowa dotyczyła roli i miejsca nauk farmaceutycznych oraz zagadnień żywienia i ochrony zdrowia człowieka. Postulował on konieczność wzięcia pod uwagę racjonalnej rejonizacji gospodarczej kraju i zagadnień ochrony zdrowia, gdyż coraz większa ilość produktów spożywanych przez człowieka nosi ślady zanieczyszczeń chemicznych. Prof. Nikonorow poruszył również zagadnienie koordynacji badań i poczynań organizacyjnych między przedstawicielami różnych dziedzin nauki oraz usprawnienia przekazywania informacji naukowej w kraju.

Zagadnieniu zdrowia psychicznego poświęcona była wypowiedź prof. Stanisława Cwynara, przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Psychicznego. Powiedział on m. in., że zwiększający się procent zachorowań na choroby nerwicowe wymaga rozwinięcia szeroko zakrojonych badań kompleksowych nad zachowaniem i rozwojem zdrowia psychicznego.

Mgr inż. Jakub Chojnacki, prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego, omówił obszernie działalność tej placówki i jej wkład w dzieło podnoszenia poziomu kulturalnego regionu, poprzez prowadzone badania kompleksowe w takich dyscyplinach jak: antropologia, archeologia, architektura i urbanistyka, bibliografia, etnografia, historia, językoznawstwo, muzykologia, statystyka, socjologia, sztuka i kryminologia. Wypowiedź inż. Chojnackiego była ostatnim głosem w dyskusji.

Maria Prandecka

CENTRALNA LENINOWSKA SESJA NAUKOWA

W dniach 14 i 15 kwietnia 1970 r. odbyła się w Warszawie w Pałacu Kultury i Nauki Centralna Sesja Naukowa z okazji setnej rocznicy urodzin W. I. Lenina. Sesję tę zorganizowała Polska Akademia Nauk przy współudziale Centralnej Szko-

ły Partyjnej przy KC PZPR, Uniwersytetu Warszawskiego i Zakładu Historii Partii przy KC PZPR.

Program sesji wypełniły następujące referaty: czł. rzecz. PAN Henryka Jabłońskiego *Lenin a Polska*, dr Norberta Kołomejczyka *Myśl Leninowska a budownictwo socjalistyczne w Polsce*, czł. koresp. PAN Jana Szczepańskiego *Nauka i polityka we wczesnych pracach Lenina*, prof. dr Jerzego Topolskiego *Inspiracje Myśli Leninowskiej w historiografii*, czł. rzecz. PAN Witolda Nowackiego, dr Zbigniewa Chrupka, dr Stanisława Kalabińskiego i doc. dr Włodzimierza Wesołowskiego *Miejsce nauki w socjalistycznym społeczeństwie przyszłości*, prof. dr Władysława Zastawnego *Leninowskie zasady organizacji gospodarki socjalistycznej*, doc. dr Tadeusza Jaroszewskiego *Leninizm a problemy współczesnej filozofii*, i doc. dr Jerzego Kossaka *Lenin a socjalistyczna polityka kulturalna* — oraz dyskusja. Obradom przewodniczył prezes PAN Janusz Groszkowski.

Referaty i przemówienia dyskutantów będą opublikowane w specjalnym wydawnictwie.

W. R.

Z DZIAŁALNOŚCI

KOMITETU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN

POSIEDZENIE KOMITETU

W dniu 15 grudnia 1969 r. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN, poświęcone omówieniu, przygotowanych przez sześć zespołów, opracowań dotyczących oceny aktualnego stanu badań z zakresu historii nauki i techniki, na tle dorobku naukowego w 25-leciu Polski Ludowej.

Z uwagi na obszerny materiał zebrany przez zespoły szerzej przedstawiono wyniki prac trzech spośród nich — dotyczące — historii nauk społecznych i humanistycznych, historii nauk medycznych oraz historii techniki i nauk technicznych, natomiast zespoły opracowujące oceny z zakresu historii nauk ścisłych oraz historii nauk o Ziemi złożyły jedynie krótkie komunikaty a zespół pracujący nad oceną badań w zakresie historii nauk rolniczych i leśnych przekazał przewodniczącemu Komitetu swoje sprawozdanie na piśmie.

Wprowadzeniem do obrad było zagajenie, w którym prof. J. Bukowski przypominał kolejne etapy prac Komitetu od chwili powołania (tj. od 1952 r.) do roku 1969, jego strukturę organizacyjną w pierwszych latach istnienia, kiedy obok ustawowych zadań prowadził Komitet — w kilkunastu zespołach specjalistycznych — prace badawcze, przekazane w 1958 r. Zakładowi Historii Nauki i Techniki, następnie wspominał o włączeniu Komitetu Historii Nauki do Komitetu Nauk Historycznych i o reaktywowaniu go w 1964 r. oraz o ważniejszych poczynaniach w latach 1964—1969.

Zagajenie przewodniczącego miało na celu również pokazanie poszerzającej się problematyki badawczej, przechodzącej od badań nad ojczyzną historią nauki do prac wchodzących do ogólnych zagadnień historii nauki i techniki, historii problemów naukowych i naukoznawstwa. Na stałe poszerzenie zakresu badań pozwoliła współpraca — istniejącego obok nielicznej kadry historyków nauki — dużego stosunkowo grona specjalistów różnych dziedzin wiedzy, zainteresowanych poznawaniem historii swej dyscypliny.

Wstępne wyniki oceny dorobku badawczego w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych przedstawiła doc. I. Stasiewicz-Jasiukowa. Po krótkim wstępie na temat prac polskich historyków nauki publikowanych do 1939 r. autorka omówiła opra-